

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ԼՐԱՎՈՒՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՒՇԱԲՈՒ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Հերկայ 1897 տարեշրջանի
Պոչկարիոյ համար տարեկան 10 ֆր
" " " " " 1/2 " 5 "
Արտասահմանի համար " 12 "
" " " " " 1/2 " 6 "
Կանխիկ վճարելի

Համակ դրամ եշայն խրկել հետեւեալ հասցեով -
ԽՍԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԱՐՈՒՆԵՐ, ԵՆԴՈՅ ՎԱՐՆԱ (ՊՈԼԿԱՐԱ)
Редакция на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).
Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
ես չեմ դրոշմիր եւ յարմար դատ-
ուածներն միայն կը հրատարակ-
ուին ամբողջովին կամ մասամբ:
Շաբաթական տողը 20 տարեկան
երեքիւն աւելի անգամներու համար
20 աւ 100 գեղջ կը լինի:

ՅՈՒՑԱՄՈՒԹԻՒՆ

Ա.

Մեր հանրային գործերու մէջ
գիտութեամբ գլխաւոր թերութիւնն է
լուրջ, տոկոսն աշխատութեան բա-
ցակայութիւնը:

Այն կրթական ուղղութիւնը,
որուն 30-40 տարեկան ի վեր
թրքահայոց վարժարանները կը
հետեւին ընդհանրապէս, միացած
մեր տոհմային օրինակին, ետակա-
նութեան հետ՝ արտադրեց այդ
ողբաւի արդիւնքը:

Հայ մանուկին ստացած թիւիւ
կրթութիւնը, զոր ամանք յանի-
րաւի ֆրանսական կանոններն է
որ ոչ ֆրանսական է, ոչ գերմա-
նական է ոչ անգլիական, ցոյցա-
ւէր նկարագիրներ միայն կրնար
յօրինել, և այս՝ շատ յարմար ու
հաճոյ էր մեզ, որ ի բնէ այնքան
հակամէտ էինք ինքզինքնիս, մեր
անձնական ստանդարտները ի-
րարու և օտարին ցոյց տալու:
Ուստի բնագիտմամբ ուժգին յարե-
ցանք այդ կրթութեան:

Զորագոյման բարձր աստիճանի
հասած ետականութեան մը ոգին
մեզ կը ներշնչէր երեւնալու անդի-
մադրելի տենչ մը, զոր պոլսական
կրթութիւնը եկաւ աւելի արծար-
ծել:

Անշուշտ գործունէութիւն և յա-
մառ աշխատութիւն չէին կրնար
այլեւս գոյութիւն ունենալ մեր
մէջ, որովհետեւ յազուրդ չէին
տար մեր ցուցամուկ գիտութեան
բուն:

Երեւնալու տենչը տակաւ այն-
քան զարգացաւ ու ծաւալեցաւ որ
մեզ մոռցնել տուաւ թէ ցոյցէ
զատ, տարբեր նպատակներու
նուիրուած և լուրջ, անշուշտ կա-
տարուելիք աշխատութիւններ ալ
կան ազգի մը մէջ և թէ տոտնք
են որ վճռական ազդեցութիւն
կունենան անոր ճակատագրին
վրայ:

Հայ ժողովուրդը հարեւանցի
կերպով գիտող և զայն իր ցոյցե-
րէն դատող որքան օտարականներ
խաբուած են մեզ նկատմամբ,

կարծելով որ մեր արտաքին փայ-
լին կը համապատասխանեն նոսե-
մեր ամէն ներքին գործերու իրա-
կան վիճակը:

Այս զարմանալի և այնքան ցու-
ւալի չէ որքան սա իրողութիւնը թէ
մենք իսկ կամայ կամաց սկսանք
խաբուել մեր սարքած խաբուակի
երեւոյթներէն: Այնքան միտե-
ցանք ասոնց մէջ որ վերջապէս
ստուերը իրականութեան և խօսքը
գործի տեղ անցաւ մեր մէջ: Երե-
ւակայող, երեւոյթի սիրահար ժո-
ղովուրդ մը դարձանք, զուրկ գործ-
նական մօքէ և ձեռներէջ ոգիէ:

Բանաստեղծութիւն, ճառ, ուղղ-
հանդէսներ, ժողովներու հանդի-
սաւոր նիստեր եւ այլն իրենց այ-
լազան տեսակներով և ձեւերով
մեր ազգային կեանքի ամէնէն
կարեւոր տարրերը կազմելին:
Ասանք աւելն թաւն էին մեզ հա-
մար և որովհետեւ ասոնց մէջ շատ
ճարպիկ ու յաջողակ էինք, կար-
ծեցինք թէ յառաջդիմութեան ու
զարգացման լաւագոյն ճամբուն
մէջն ենք:

Այս հիմնովին սխալ կարծիքը
մեզ քիչ մըն ալ ինքնահաւան ու
յառաջդիմութեան ըրաւ: Եւ սկսանք պար-
ծել մեր հայրենասիրութեամբ,
ազգային զգացումներով, ազգա-
նուէր ոգիով, զորս հայ հեղինակ-
ներ արձակ և տաղաշափեալ ան-
թիւ գրութիւններով մինչեւ եր-
կինք բարձրացուցին աւանդ նկա-
տողութեան ամենալու թէ մեզ կը
պակսէր արդիւնաւոր հայրենասի-
րութեան մը հիմը, համեմալն,
հաւաքական, լուրջ գործունէու-
թիւնը մեր ամէնէն էական պետ-
քերուն նկատմամբ, զորս ցուցա-
մուկութիւնը ետականութեան և թե-
թեւ դատաւարականութեան այդ
անիծալաբար ծնունդը՝ մեզ անտես
ընել տուած էին:

Հաստատունը հիմա մեր ըսած-
ները, որպէս զի մեր խօսքիւրը
փաստերէ զուրկ, վերացեալ վճիռ-
ներու երեւոյթը չունենան:

(Շաբաթական)

ՄԵՐ ԽՆԴԻՐԸ

Ի՞նչ եղաւ մեր խնդիրը, ո՞ւր է
և ո՞ւր կերթայ:

Այս ախար հարցումները կան
ու կը մնան միշտ մեր ցամքած
շուրթերուն վրայ: Կարծես հայ-
կական խնդիրը, անմեկնելի չա-
րարախտութեամբ մը, սահման-
ուած է ըլլալ աշխարհի մայրուն
խնդիրը որ վերջ ու վախճան չու-
նի: Եւրիշ մեծամեծ խնդիրներ կը
ծագին, քիչ մը տոնն կը շարու-
նակուին, յետոյ հաւաքական ու-
ժեղ կարգադրութեամբ մը կը
լուծուին կանխախնայ: Գոնէ սա
վերջին հինգ վեց տարեկաններ
մէջ, որ հայկական խնդրին էն
ծանր ու տաք շրջանն է, քաղա-
քական հրատապ միջոգեպէր ու-
րոնք կրնային վտանգաւոր ելքե-
րու յանգիլ, հարթութեան քիչ շատ
գոհացուցիչ եղանակով: Արդի
գոյնային դիւանագիտութեան
համար հայուն խնդիրը այն է ինչ
որ է ապահովագրական կամ նման-
օրինակ ընկերութեանց համար
պահանջի գումարը: Մենք պա-
հետի խնդիր ենք. դիւանագի-
տութիւնը կամաւ չի լուծեր զայն,
որպէս զի ձեռքն երկնցուցած ու-
տենը պատրաստ գտնէ զայն, իր-
եւ զբաղում մը պարտալ ժամե-
րու:

Մեր խնդիրը պահանջի վիճակի
մէջ է հիմա: Հրապարակին վրայ
յառաջական խնդիր մը ծագած է
այս պահուս, անհեղ լուծել լմըն-
ցունելու է ժամ առաջ որպէս զի
մեծարոյ դիւանագետներուն համ-
բերութիւնը հատցնելու տատկան
չերկարի: Մենք յառաջական խնդ-
րին պէս խնդիրներէ չեն ախոր-
ժիր. վաճառի անհեղ շունչ առ-
նել չի տար մարդուն: շարունակ,
հեղինակ աշխատելու է: մինչդեռ
հայկական խնդիրը, ո՞ւր ան տրիշ
բան է. ուղարկել չափ ծամէ
ծամմէ, խօսէ, խնդայ, կեր,
խմէ. գանդատող, բարբաղ չիկայ:
խորհրդարանները կը բացուին կը
գոցուին, ազատ ազատ վիճալու-
նութիւններ, քաղցրիկ տանտիւս-
սութիւններ տեղի կունենան խոր-

հրդարանական արձակագրերը
հաճոյալի կերպով կը կատարուին.
և երբ պարտն երեսփոխանները ի-
րենց թաւիշէ թիկնաթռններուն
վրայ բազմին երջանիկ ու զուարթ,
կը տեսնեն որ իրենց ներկայացած
առաջին խնդիրը դարձեալ հայկա-
կան անմահ խնդիրն է: Ամենքն
ալ զոյց սորված են զայն, ուղեղ
մոռցնելու, սիրտ հատցնելու
պէտք չիկայ. վաճառի անհեղ եր-
կու միօր՝ ալ երեւոյթներու տակ
կը ներկայանայ. կամ՝ ու է հայա-
րեան գաւառի մէջ պաշտօնական
շարք մը տեղի ունեցած է ու մէկ
քանի հարիւր կամ հազար (թիւը
կարեւորութիւն չունի) հայ ոչնչա-
ցած են, կամ մէկ քանի անհամ-
բեր հայեր ցոյց մը սարքած են
թուրք կառավարութեան ոտտնին
մէջ, ինչ որ դարձեալ վերջացած
է նոյնքան թիւով հայերու փճաց-
մամբ:

Այլուշ ըլլալ պէտք է այսչափ
պարզ ու ակնհիւս բան մը չսեր-
տելու համար:

Իրոյց այս վիճակին մէջ ամեն
հայու զարմանքը շարժած ըլլալու
է անշուշտ այն լուրէն որով լոն-
տոնեան հեռագիր մը կը ծանու-
ցանէր թէ Մուլթանը հրաւիրած է
անգլիահայկական ընկերութիւնը
պատուիրականութիւն մը գրկել կ-
Պոլիս, ներքին գործոց նախարարին
հետ խորհրդակցելու համար Միա-
տուլի մէջ գործադրուելիք մտա-
ցածին բարենորոգումներու մասին:

Արդարեւ զարմանալի չէ որ այս
տագնապալի խնդրին մէջ՝ պահ մը
մոռնալով զայն կը զբաղին հայկա-
կան խնդրով: Այս հոգածութիւնը
հրապարակու է մեզ. բնաւ:

Ընդհակառակ մենք միշտ զի-
նուած գտնուելու ենք տառնկ
խաբեալ ձեռնարկութեանց լու-
րերու դէմ, որոնք միմիայն մեզ
քննադատելով թմրեցուցիչ հանգա-
մանքն ունին:

Երեւել այն արարածներուն ու-
րոնք դեռ յոյս կամ հաւատք ու-
նին թէ օամ կառավարութիւն կոչ-
ուած հրէշը բարենորոգումներ
կրնայ ներմուծել իր հայկական
գաւառներուն մէջ: Պահ մը են-
թադրենք իսկ թէ ասանկ բա-

թեմա, յայց երբ տեսաւ որ Հա-
յերը զինուած կը սպասեն տանիք-
ներու վրայ՝ զիմադրելու համար,
իսկոյն ետ դարձաւ ու ցրուեցաւ:
Եթէ կանխաւ պատրաստուած չը
լլայինք մեր անձերը պաշտպա-
նելու, հիմա ամենքս ալ ջարդու-
ած պիտի ըլլայինք:

Այժմ տան օրէ ի վեր փակ-
ուած ենք մեր տուններուն մէջ,
ոչ մի հայ կարող է շուկայ եր-
թալ, տեսնենք՝ փախճանը ինչ
պիտի ըլլայ:

Էպսոփարուծիւնը օրական 100
լիտր հաց ձրի կը բաշխէ տունները
փակուած կարօտ հայերուն:

Քառասունի չափ հայ ընտա-
նիքներ ապաստանած են ռուս հիւ-
պատասխանը, քսանի չափ ալ՝
ֆրանսական հիւպատոսարանը,
Ապաստանեալները հիւպատոսներէ
կը պահանջեն կամ իրենց ապահո-
վութիւնը երաշխաւորել կամ՝ գի-
րենք հպատակ ընդունիլ. եթէ
այս երկու պահանջներէն մին չը
կատարուի, կիսմամբ թէ մտա-
գիր են օրթոտոքս դառնալ:

Կառավարութիւնը պաշտօնեա-
ներ զրկելով հիւպատոսարանները
կը ջանայ համոզել ապաստողներու
հայերը որ իրենց տունները վերա-
դառնան. բայց ապաստանեալները
կը մերժեն դուրս ելնել: Մեր
կարծիքով՝ մեր ազգակիցները
պատրաստ էին անալ կառավա-
րութեան մը, որուն հայերս այն-
քան շնորհապարտ ենք, որովհե-
տեւ ամէն ջանք կընէ մեզ պաշտ-
պանելու համար և իր հիւստակա-
սիրութեան անժխտելի ապացոյց-
ները այնքան յաճախ տուած է
մեզ:

Այսօր Բարձր թագաժառանգը
հրաման զրկեց մեր Աւաջն. Տե-
ղապահ Սարգսեան վարդապետին՝
ցուցակ մը պատրաստելու, ուր
նշանակուած ըլլայ իւրաքանչիւր
հայու կրօնական կողմէն կողմի
ժամանակ: Յուշակը սկսաւ պատ-
րաստուիլ. ն. Բարձրութիւնը
խոստացած է մեր Տեղապահին՝
հատուցանել հայոց բոլոր ֆինա-
նսը, կառուցանել քանդուած վեց
տունները և հայ գերեզմանատան
սեփականները, զոր խուժանը նոյն
պէս քանդած էր: Մեր բոլոր
ֆինանս մատակարար պէս 4,000 թու-
ման (3,000 ֆր.) է:

Կայծակ

«ԻՐԱՒՈՒՆՔ»-Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Անողորք. — Ստացանք ձեր ապ-
րիլ 15 թուականը նամակը:

Տ. Տ. Աղասի և Ապահ հրապա-
րակաւ հերքեցին ձեր տուած այն
լուրը թէ իրենք և Տ. Սիմոնի
ներկայ եղեր են Երևանաւոր
թուրքերու հաղկերթիին որ տեղի
ունեցաւ ի Բարիկ գիւղ. 11/23 ին:

Այն զբոսիւնը զոր անոնց հեր-
քումին իրր սրտաւիրան զրկած
էիք մեզ հրատարակելու համար,
մեզ թուեցաւ թէ կուզէր իր բա-

ցատրութիւններով պարզել այն
հանգամանքները, որոց պատճա-
ռաւ դուք սխալած ու իրր ստոյգ
հանրութեան հաղորդած էիք այդ
լուրը. ուրիշ խօսքով, ձեր բա-
ցատրութիւնները մենք—իրաւաւ
թէ յանդիման, այդ տարրեր խն-
դիր է—ըմբռնեցինք իրր չըմբռնեք
ձեր անձին և ալ մեզ համար տա-
րակոյս չէր մնացած որ լուրը ան-
հիմն էր:

Այս պատճառով ալ այն պա-
տասխանին մէջ, զոր ձեզ տուինք
մեր Զրգ. թիւով, չվարանցանք
սխալ անուանել ձեր տեղեկու-
թիւնը:

Հիմա ձեր վերադիմաց շնորհակե-
ցիւնը տեսնելով թէ սխալ ըմբռնե-
ր ենք ձեր պատասխանը առ Տ. Տ.
Աղասի և Ապահ և թէ դուք զայն
գրեք էք ձեր տուած լուրին ստու-
գութեան վրայ պնդելու և անոնց
հերքումը հերքելու դիտարկու-
թեամբ: Այժմ հասկցանք որոշա-
պէս թէ դուք կը հաստատէք, ինչ
որ անոնք կը հերքեն:

Իրոց այս վիճակին մէջ կը
փախտենք կատարեալ անկողմնա-
կալութեամբ յայտարարելու թէ
ալ իրաւունք չունինք պարզապէս
սխալ նկատելու ձեր լուրը, ինչ-
պէս զայն նախապէս անուանեցինք,
որովհետեւ երկու կողմին հակա-
սութիւնները մութի մէջ կը թո-
ղուն ճշմարտութիւնը:

Կը մնայ ուրիշ խնդիր մը: Զոր
«հերքումին առթիւ» գրութեանէն,
որով պատասխանած էիք ձեր հա-
կառակախօսներուն, իրաւունք ու-
նեի՞նք ուշադիր ընթերցումէ մը
ետք՝ հետեւեցնելու որ դուք եթէ ոչ
որոշ խօսքով, գէթ լռելիայն
կընդունէիք թէ յանգեալ ան-
ստոյգ լուր մը տուած էք: Այս
հարցումին մենք կը պատասխա-
նենք այս, դուք՝ ոչ:

Որովհետեւ հանրութեան հա-
մար այսպիսի անկողմնաւոր խնդրոյ
մը վերաբերեալ հակառակախօ-
սութիւններով մեր փոքրածաւալ
թերթին երեսները լեցնել հակա-
ռակ է մեր սկզբունքներուն, չենք
կրնար ձեր և մեր միջեւ ծագած
այս վեճը յանձնել Խառնուրդի ըն-
թերցողներուն դատաւորներին: Ուս-
տի կը խնդրենք կրկին ձեզմէ ըն-
դունիլ մեր առաջարկը, որ է գի-
մել երկուստեք նշանակուած մէկ
քանի յարմար անձերու դատողու-
թեան և անոնցմէ սպասել վճիռը:

Հովիկ. — Ինչպէս արդէն քա-
նիցս յայտարարած ենք, անստո-
րագիր գրութիւններ չենք կրնար
հրատարակել: Նոյնիմաստ յօդուած
մը արդէն տեսնուեցաւ մեր նա-
խորդ թիւին մէջ:

Պ. ի ֆ. Պոլիս. — Այո, նոյն
ինքն Զէյթունցի հանրածանօթ
Յարութիւն Զաքարեան է, որ
չուրջ վեց ամիս ի վեր վառնաւ կը
գտնուի:

"ՀԱՅԱՍՏԱՆ"

Առիթ ունեցանք այս օրեր ալ-
նարկ մը նետելու այս անունով
ի ժընէվ հրատարակուած Յրան-
սերէն գրքի մը վրայ որ կը բաղ-
կանայ 270 էջեր և կը պարու-
նակէ Հայաստանի մէկ աշխարհա-
գրական քարտէսն ու 16 պատկեր-
ներ:

Հեղինակը, Տիար Խոսեան Նօկէն,
կը խօսի Հայաստանի աշխարհա-
գրութեան, պատմութեան, կրօն-
քին, բարոց, գրականութեան և
արդի կացութեան վրայ և վերջա-
րանով մը ջերմ հրաւեր կը կար-
գայ եւրոպական ազգերու և տե-
րութեանց օգնութեան հասնելու
Հայերուն, որպէս զի «խոսափին
իրենց սպառնացող ամբողջական
քանդումէն, իրենց այնքան արի-
ցեղին բնաջնջումէն որ այնքան
արժանի է յարգանաց, և իրենց
երկիրը, մարդկութեան որրանը,
չդառնայ ինչ որ թշնամին կուզէ
ընել—քրիստոնեայ քաղաքակրթու-
թեան գերեզմանը յԱրեւելս»:

Հակառակ այն քանի մը թերի
տեղեկութեանց զոր գրքին պատ-
մական մասը կը պարունակէ,
կրնանք Տ. Նօկէնի գործը ջերմա-
պէս յանձնարարել մեր ազգակից-
ներուն ընթերցանութեանը:

Դենլ փափագողը պարտի գիմել
Տ. Շիրին Սուքիասեանի, վառնա:

Վերջերս դարձեալ սկսաւ Պուլկարիոյ
այլեւ այլ կողմերէն գաղթականութիւն
մը գալ ի Պուլկար գրեթէ բոլորն ալ
չառ խեղճ կացութեան մը մէջ կը
գտնուին: Պուլկար արդէն փոքրիկ
քաղաք մըն է. ունի փոքրիկ մատուռ
մը միայն՝ որ հազիւ հազ կը կառա-
վարուի առօրեայ նուէրներով: Հոս
հաստատուել հայեր, զորս մատի վրայ
կարելի է համրել, բոլորն ալ ազատ
գաղութարգէն են: Տեղւոյս յանձնաժո-
ղովը որ գաղթականաց հոգն ստանձ-
նած էր, ցրուած է և իր նպատակները
զադրած՝ ամայս սկիզբէն սկսեալ:
Վարձով տուն գտնելն իսկ անկարելի
է այս քաղաքին մէջ. ուստի ներկայ
պաշտօնագրովս կը փութանք հազոր-
գել բոլոր հայ գաղթականութեան
Պուլկարիոյ, որ գոռչանան նորանոր
գոթադրութեանց մէջ խնայել, և հոս
գալով անօգնական մնալ, և նոյն
իսկ գիշեր մը անցնելու համար յարկ
մը գտնելու անկարելիութեան մէջ
խնայել:

Ի գիմաց Ռադ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Ռ. Կ. Պապայեան Յ. Յ. Կարապետեան
18 Ապրիլ 1897
Պուլկար

ՐՈՒՄ ՎԷ ՊՈՒԼԿԱՐ

Շուր մուհարեպէի հազըրէտէ
թիւրքերէն Եռանդլարտան նիւ-
ֆիւսէ գաղթեալ օլմարըր սե-
պէպլէ՝ հէր հալտէ գարտա ֆի-
թուհաթ օմանլարտա գալաճա-
ղը բէք սալքեար իրէն՝ էվրոբա-
լըրըր վէ խուսուսի իլէ Ալման-
եանը մահիր զապիթէր Եօլլա-

յուպ, թիւրք օրտուրնա Եռնա-
նիսթանա գարըր մուսթէթ իթ-
մէլէրի հէրքէսէ մուհարի իքրահ
օլտըր մալիւմ օլմաղլէ, Պուլկար
վէ Սըրպ հիւքիւմէթլէրին շուսը-
րա բէնտի մէզհէպտաղարը պու-
լընան Բուվարա մուսթէթ իթ-
մէյուպտէ, զահիրտէն էհէմիլէթ-
սիվ կէօրիւնէն պաղը Էհնի պէ-
րաթլարըն ախըր իչլան՝ թիւրք
հիւքիւմէթլէն տօսթլուգ կէօս-
թէրմէլէրի շայանը թէհսիւֆ տտտ
օլընապիլիր:

Յագաթ Պուլկար վէ Սըրպ միլ-
լէթլէրին շու սիւքիւնէթի հաղը-
րէնի սէպէպի ապիսիւնի պիր Պուլ-
կարա սօրըլտըր անտէ ալընաճագ
ճէվապ շայանը հէյէճան տըր:
Հէր պիր Պուլկարըն վէրէճէկի ճէ-
վապ շու տըր:

— Բիւզանդիոն իմբերաթօրը-
ղըն թէհսիսիւնէն պէրու Պուլկար
միլլէթին Բուվարտան չէքտիկի
զուլմէթ թիւրքլէրին մէզալիմին.
տէն բէք տէհէթլի օլմըլ տըր:
Սթանալ Իմբերաթօրարը ճիվար-
տա պուլընան Պուլկար, Սըրպ վէ
սալիր ուֆապ խրիսթիյան միլ-
լէթլէրի հիմայէ իթմէտիլէրին.
տէն մատա, անլէրին մահվիլէ-
թինէ չալըմըլ օլուպ, նիհայէթ
օմանլարտա մուսթէթ իտէրէք
պիւթիւն Պալգան նիմ ճէզիրէսի-
նի թիւրքլէրին զապիթ ու իսթի-
րա իթմէտիլէն վէ պիւթիւն Շարգ
խրիսթիյան միլլէթլէրին 500 սե-
նէտէն պէրու իսլամարըն թահթը
ճէսարէթ ու բէնէլի զուլմընա կի-
րիֆտար օլմարըր սէպէպ օլ-
մըլ օլտըրարը թէվարիլէրէ
միւսպէթ տիր:

Սթանալ թիւրքլէրին Էհտի
զապիթըն կէչտիքտէն սօնրա տա-
խի Պուլկար միլլէթի Բուվարըն
զատր ու թէհալիլաթ ընտան գուր-
թըլմամտը. զիրա Բուվ Բաթ-
րիքհանէսի օրթօտօքս քիլիսէլէ-
րին բէյիսի պուլընաղը սէպէպլէ
օմանլարտա թապի օլան սալիր
Սլաւ միլլէթլէրին սէրպէտիլէթի
լուհանիլէսիլի, միլլիլէթ ու լիսա-
նընը զայալ իթմիրմէք վէ օ Եօլլէ
Բուվարըն խէյալի արզուսը օլան
բանհէլլէնիլի իլէրի կէօթիւրմէք
վէ նիհայէթ պիր կիւն պիւթիւն
Շարգտա խրիսթիյան ազլամ ու միլ-
լէթլէրի Բուվ իթմէք մագստիւն.
տէ պուլընմըլ տըր: Իլթէ Բաթ-
րիքլէր պու մագստի հասէաքեա-
րանլէրի իլէ, Սթանալտա թիւրք-
լէրին թէվէճիւհիլի ճէլպ իտէ-
րէք, պիւթիւն Մաքէտոնիա, Պուլ-
կարիա, Սերպիա վէ Ալպանիա է-
յալէթլէրինտէ պու միլլէթլէրին
քիլիսէ, մէքթէպ վէ սալիր թէհ-
սիսաթը միլլիլէրինի մահվ ու
խարապ իթմիրմիլ վէ Պուլկար,
Սըրպ լիսանլարընտա պուլընան
միլլի վէ մէզհէպի քիլիսաղարը
ալթէլէ վէրիւպ քիւլ իթմիլլէր
տիր: Բուվ տէսթթլարը բիլիսէ-
լէրտէ վաղ իթմէլէրինտէ «Ալլահ
Սլաւ լիսանլարը անլամալ, Անա-
լընաճագ տուվարը Բուվա օլմա-

